

Тема 7.
Плата за забруднення
природного середовища

ПЛАТНИКИ ПОДАТКУ

Платниками податку є суб'єкти господарювання, юридичні особи, що провадять господарську (підприємницьку) діяльність, бюджетні установи, громадські та інші підприємства, установи та організації, постійні представництва нерезидентів, які під час провадження діяльності на території України здійснюють:

викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;

- скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти;
- розміщення відходів (крім розміщення окремих видів відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання);
- утворення радіоактивних відходів, включаючи вже накопичені;
- тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк

Не є платниками податку за утворення радіоактивних відходів:

- - суб'єкти діяльності у сфері використання ядерної енергії, які до останнього календарного дня (включно) звітного кварталу, у якому придбано джерело іонізуючого випромінювання, уклали договір щодо повернення відпрацьованого закритого джерела іонізуючого випромінювання за межі України до підприємства - виробника такого джерела;
- - суб'єкти діяльності, які здійснюють поводження з радіоактивними відходами, що утворилися внаслідок Чорнобильської катастрофи, в частині діяльності, пов'язаної з такими відходами.
- - суб'єкти, основною діяльністю яких є зберігання, переробка та захоронення тих радіоактивних відходів, що знаходяться у власності держави
- - суб'єкти господарювання, які розміщують на власних територіях (об'єктах) виключно відходи як вторинну сировину

Об'єкт та база оподаткування

Об'єктом та базою оподаткування є:

- - обсяги та види забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;
- - обсяги та види забруднюючих речовин, які скидаються безпосередньо у водні об'єкти;
- - обсяги та види розміщених відходів, крім обсягів та видів відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання;
- - обсяги та категорія радіоактивних відходів, що утворюються внаслідок діяльності суб'єктів господарювання та/або тимчасово зберігаються їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк;
- - обсяги електричної енергії, виробленої експлуатуючими організаціями ядерних установок (атомних електростанцій).

Суми податку, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення (Пвс), обчислюються платниками податку самостійно щокварталу виходячи з фактичних обсягів викидів, ставок податку за формулою:

$$П_{ВС} = \sum_{i=1}^n (M_{лі} \times H_{ні})$$

де:

$M_{лі}$ - фактичний обсяг викиду i -тої забруднюючої речовини в тоннах(т);

$H_{ні}$ - ставки податку в поточному році за тонну i -тої забруднюючої речовини у гривнях з копійками.

**Ставки податку за викиди в атмосферне повітря окремих
забруднюючих речовин
стаціонарними джерелами забруднення**

Найменування окремих забруднюючих речовин	Ставка податку, гривень за 1 тону
Азоту оксиди	2204,89
Аміак	413,53
Ангідрид сірчистий	2204,89
Ацетон	827,06
Бенз(о)пірен	2806850,49
Бутилацетат	496,61
Ванадію п'ятиокис	8270,62
Водень хлористий	83,07
Вуглецю окис	83,07
Вуглеводні	124,61
Газоподібні фтористі сполуки	5458,98
Тверді речовини	83,07
Кадмію сполуки	17451,37

Найменування окремих забруднюючих речовин	Ставка податку, гривень за 1 тону
Кадмію сполуки	17451,37
Марганець та його сполу	17451,37
Нікель та його сполуки	88914,54
Озон	2204,89
Ртуть та її сполуки	93463,38
Свинець та його сполуки	93463,38
Сірководень	7086,02
Сірковуглець	4604,82
Спирт н-бутиловий	2204,89
Стирол	16100,62
Фенол	10007,8
Формальдегід	5458,98
Хром та його сполуки	59192,69

Ставки податку за викиди в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення забруднюючих речовин (сполук), які не увійшли до таблиці, та на які встановлено клас небезпечності:

Клас небезпечності	Ставка податку, гривень за 1 тонну
I	15770,16
II	3611,61
III	538,13
IV	124,61

Для забруднюючих речовин (сполук), які не увійшли до переліку та на які не встановлено клас небезпечності (крім двоокису вуглецю), ставки податку застосовуються залежно від установлених орієнтовно безпечних рівнів впливу таких речовин (сполук) в атмосферному повітрі населених пунктів:

Орієнтовно безпечний рівень впливу речовин (сполук), міліграмів на 1 куб. метр	Ставка податку, гривень за 1 тонну
Менше ніж 0,0001	663838
0,0001-0,001 (включно)	56877,65
Понад 0,001-0,01 (включно)	7857,08
Понад 0,01-0,1 (включно)	2204,89
Понад 0,1	83,07

Для забруднюючих речовин (сполук), на які не встановлено клас небезпечності та орієнтовно безпечний рівень впливу (крім двоокису вуглецю), ставки податку встановлюються як за викиди забруднюючих речовин I класу небезпечності

Суми податку, який справляється за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти (Пс), обчислюються платниками самостійно щокварталу виходячи з фактичних обсягів скидів, ставок податку та коригуючих коефіцієнтів за формулою:

$$P_{BC} = \sum_{i=1}^n (M_{li} \times H_{ni} \times Koc)$$

- **Млі** - обсяг скиду і-тої забруднюючої речовини в тоннах (т);
- **Нпі** - ставки податку в поточному році за тонну і-того виду забруднюючої речовини у гривнях з копійками;
- **Кос** - коефіцієнт, що дорівнює 1,5 і застосовується у разі скидання забруднюючих речовин у ставки і озера (в іншому випадку коефіцієнт дорівнює 1).

Ставки податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти

Найменування забруднюючої речовини	Ставка податку, гривень за 1 тону
Азот амонійний	1448,27
Органічні речовини (за показниками біохімічного споживання кисню (БСК 5))	579,68
Завислі речовини	41,54
Нафтопродукти	8519,83
Нітрати	124,61
Нітрити	7113,1
Сульфати	41,54
Фосфати	1157,54
Хлориди	41,54

Ставки податку за скиди у водні об'єкти забруднюючих речовин, які не увійшли до переліку та на які встановлено ГДК або орієнтовно безпечний рівень впливу:

Гранично допустима концентрація забруднюючих речовин або орієнтовно безпечний рівень впливу, міліграмів на 1 літр	Ставка податку, гривень за 1 тонну
До 0,001 (включно)	151747,75
Понад 0,001-0,1 (включно)	110024,49
Понад 0,1-1 (включно)	18968,25
Понад 1-10 (включно)	1930,42
Понад 10	386,44

-
- **За скиди забруднюючих речовин, на які не встановлено ГДК або орієнтовно безпечний рівень впливу, застосовуються ставки податку за найменшою величиною ГДК, наведеної у таблиці**
 - **За скиди забруднюючих речовин у ставки та озера ставки податку збільшуються у 1,5 рази**

Суми податку, який справляється за розміщення відходів (Прв), обчислюються платниками самостійно щокварталу виходячи з фактичних обсягів розміщення відходів, ставок податку та коригуючих коефіцієнтів за формулою:

$$П_{BC} = \sum_{i=1}^n (M_{li} \times H_{ni} \times Kt \times Ko)$$

- H_{ni} - ставки податку в поточному році за тонну i -того виду відходів у гривнях з копійками;
- M_{li} - обсяг відходів i -того виду в тоннах (т);
- Kt - коригуючий коефіцієнт, який враховує розташування місця розміщення відходів і який наведено у Кодексі;
- Ko - коригуючий коефіцієнт, що дорівнює 3 і застосовується у разі розміщення відходів на звалищах, які не забезпечують повного виключення забруднення атмосферного повітря або водних об'єктів.

**Ставки податку за розміщення відходів, які
встановлюються залежно від класу небезпеки та рівня
небезпечності відходів:**

Клас небезпеки відходів	Рівень небезпечності відходів	Ставка податку, гривень за 1 тону
I	надзвичайно небезпечні	1264,07
II	високонебезпечні	46,04
III	помірно небезпечні	11,55
IV	малонебезпечні	4,5
	малонебезпечні нетоксичні відходи гірничої промисловості	0,44.

**Коефіцієнт до ставок податку, який встановлюється
залежно від місця (зони) розміщення відходів у
навколишньому природному середовищі:**

Місце (зона) розміщення відходів	Коефіцієнт
В межах населеного пункту або на відстані менш як 3 км від таких меж	3
На відстані від 3 км і більше від меж населеного пункту	1

-
- **За розміщення відходів, на які не встановлено клас небезпеки, застосовується ставка податку, встановлена за розміщення відходів I класу небезпеки.**
 - **За розміщення відходів на звалищах, які не забезпечують повного виключення забруднення атмосферного повітря або водних об'єктів, ставки податку збільшуються у 3 рази.**

Ставки податку за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах

Ставки податку за розміщення окремих видів надзвичайно небезпечних відходів:

- обладнання та приладів, що містять ртуть, елементи з іонізуючим випромінюванням - **778,3 гривні за одиницю;**
- люмінесцентних ламп - **13,54 гривні за одиницю.**

Ставки податку за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені)

Ставка податку за утворення радіоактивних відходів виробниками електричної енергії - експлуатуючими організаціями ядерних установок (атомних електростанцій), включаючи вже накопичені, становить **0,0114 гривні у розрахунку на 1 кВт-год виробленої електричної енергії.**

Коригуючий коефіцієнт, який встановлюється для експлуатуючих організацій ядерних установок (атомних електростанцій) залежно від активності радіоактивних відходів

Категорія відходів	Коефіцієнт
Високоактивні	50
Середньоактивні та низькоактивні	2

Суми податку, який справляється за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені), обчислюються платниками податку - експлуатуючими організаціями (операторів) атомних електростанцій, згідно формули у статті 249.7.

Порядок обчислення податку та подання податкової звітності

- Суми податку обчислюються за податковий (звітний) квартал платниками податку.
- У разі якщо під час провадження господарської діяльності платником податку здійснюються різні види забруднення навколишнього природного середовища та/або забруднення різними видами забруднюючих речовин, такий платник зобов'язаний визначати суму податку окремо за кожним видом забруднення та/або за кожним видом забруднюючої речовини.
- Платники податку складають податкові декларації за формою, встановленою у порядку, передбаченому статтею 46 цього Кодексу, подають їх протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу, до контролюючих органів та сплачують податок протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку подання податкової декларації

- Платники податку перераховують суми податку, що справляється за викиди, скиди забруднюючих речовин та розміщення відходів, одним платіжним дорученням на рахунки, відкриті в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, які забезпечують розподіл цих коштів у співвідношенні, визначеному законом.
- Якщо платник податку з початку звітного року не планує здійснення викидів, скидів забруднюючих речовин, розміщення відходів, утворення радіоактивних відходів протягом звітного року, то такий платник повинен повідомити про це відповідний контролюючий орган за місцем розташування джерел забруднення та скласти заяву про відсутність у нього у звітному році об'єкта обчислення екологічного податку.